



Kryteria GSTC dla destynacji turystycznych

Wersja 2.0
6 grudnia 2019 r.

oraz

Wskaźniki wydajności i Cele Zrównoważonego Rozwoju

Formalnie zatwierdzony przez Grupę Roboczą ds. Międzynarodowych Standardów GSTC i formalnie przyjęty przez Radę Dyrektorów GSTC jako pierwsza rewizja Kryteriów Destynacji Turystycznych GSTC zgodnie z warunkami Regulaminu GSTC.

© Światowa Rada Turystyki Zrównoważonej, 2019, wszelkie prawa zastrzeżone
Światowa Rada Turystyki Zrównoważonej
PO Box 96503 - #51887
Waszyngton, DC 20090 USA
info@gstccouncil.org
www.gstccouncil.org

Preambuła

Kryteria Globalnej Rady Zrównoważonej Turystyki (GSTC) zostały stworzone w celu zapewnienia wspólnego rozumienia turystyki zrównoważonej. Kryteria GSTC dla destynacji turystycznych – nazywane w skrócie również "GSTC-D" - to minimum, do którego powinna dążyć każda destynacja turystyczna. Są one zorganizowane wokół czterech głównych tematów: zrównoważonego zarządzania, aspektów społeczno-ekonomicznych, kulturowych i środowiskowych. Mają one zastosowanie do całego sektora turystycznego.

Kryteria GSTC zostały opracowane i zrewidowane w z zgodzie z Kodeksem ustanawiania standardów ISEAL Alliance (Standard-Setting Code of the ISEAL Alliance), organu, który zapewnia wytyczne dotyczące opracowywania międzynarodowych standardów zrównoważonego rozwoju we wszystkich sektorach turystyki. Najnowsza rewizja GSTC-D miała miejsce w 2019 r. i opierała się na dwóch rundach konsultacji z zainteresowanymi stronami. Informacje na temat rozwoju kryteriów i planów przyszłych rewizji są dostępne na stronie www.gstcouncil.org.

Czemu służą kryteria GSTC?

Zastosowania kryteriów GSTC:

- Służą jako podstawa programów certyfikacji zrównoważonego rozwoju;
- Służą jako podstawowe wytyczne dla destynacji turystycznych, które chcą stać się bardziej zrównoważone;
- Pomagają konsumentom w identyfikowaniu zrównoważonych destynacji turystycznych;
- Służą jako wspólny mianownik dla mediów w celu identyfikowania zrównoważonych destynacji turystycznych i informowania opinii publicznej o ich działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju;
- Pomagają w stworzeniu regionalnych i krajowych programów certyfikacji (i innych dobrowolnych programach zaangażowania), co zapewni, że programy na poziomie destynacji będą spełniać powszechnie przyjęte minimalne standardy;
- Pełnią rolę punktu startowego dla programów rządowych, pozarządowych i sektora prywatnego do opracowania wymogów turystyki zrównoważonej;
- Służą jako podstawowe wytyczne dla instytucji oświatowych i szkoleniowych, takich jak szkoły turystyczne i uniwersytety;
- Demonstrują przywództwo w zakresie turystyki zrównoważonej, które inspiruje innych do działania.

Kryteria GSTC wskazują na to, co należy zrobić, a nie jak to zrobić lub czy cel został osiągnięty. Rolę tę pełnią wskaźniki wydajności, dodatkowe materiały edukacyjne oraz narzędzia do wdrażania turystyki zrównoważonej, które są niezbędnym uzupełnieniem Kryteriów GSTC.

Dla kogo zostały stworzone Kryteria?

Kryteria GSTC-D zostały opracowane dla destynacji turystycznych¹. Kryteria nie odnoszą się do pojedynczej instytucji, ale raczej do określonego miejsca, które można jednoznacznie zidentyfikować. Kryteria wymagają po prostu, aby opisany warunek (kryterium) był wdrożony w destynacji turystycznej, niezależnie od tego, która

¹ Destynacja turystyczna (dalej, w skrócie „destynacja”) została zdefiniowana przez Światową Organizację Turystyki (UNWTO) jako: Fizyczna przestrzeń z lub bez granic administracyjnych i/lub analitycznych, w której odwiedzający może spędzić noc. Jest to zbiór produktów i usług oraz działań i doświadczeń wzdłuż turystycznego łańcucha wartości oraz podstawowa jednostka analizy turystyki. Miejsce docelowe obejmuje różnych interesariuszy i może łączyć się z innymi miejscami w sieci, tworząc większe destynacje”.

instytucja lub podmiot jest za niego odpowiedzialna, ani tego kto i w jaki sposób wdraża jakiegokolwiek działania powiązane.

Zakres GSTC-D jest szeroki, a kryteria mogą być stosowane przez bardzo różne destynacje turystyczne. Destynacje mogą one znajdować się w dowolnej części świata i być dowolnego typu (np. miejskie, wiejskie, górskie, nadmorskie lub mieszane). Kryteria mogą odnosić się do dużych destynacji (np. dużych miast lub regionów) oraz do małych (np. parków narodowych, skupisk społeczności lokalnych, itp.)

Mimo tego, iż GSTC-D odnosi się do miejsca, a nie do instytucji, wiele z kryteriów może również zostać przyjętych i zastosowanych przez organizacje zarządzające destynacjami turystycznymi, która są odpowiedzialne za skoordynowane podejście do zrównoważonej turystyki na swoim terenie. Istnienie takiej organizacji jest głównym wymogiem GSTC-D, jak określono w kryterium A1. Należy zauważyć, że taka organizacja niekoniecznie musi być organem władz lokalnych lub sektora publicznego, oraz że wymaga zaangażowania zarówno sektora publicznego, jak i prywatnego.

Niektóre z kryteriów odnoszą się do przedsiębiorstw. W kontekście Kryteriów, pod pojęciem „przedsiębiorstwa” kryją się nie tylko firmy prywatne, ale także inne formy działania w ramach gospodarki turystycznej. Na przykład mogą to być muzea, festiwale, budynki publiczne i pomniki, a nie tylko firmy komercyjne, takie jak hotele czy płatne atrakcje.

Wskaźniki wydajności i cele zrównoważonego rozwoju

Przedstawione tutaj wskaźniki wydajności powinny być postrzegane jako zbiór wskazówek dotyczących oceny zgodności działań destynacji z kryteriami. Nie jest to ostateczny zbiór wskaźników, ale ma stanowić wystarczający przykład dla użytkowników GSTC-D przy opracowywaniu własnych zestawów wskaźników. Wskaźniki wydajności określają przykładowe okoliczności, czynniki, dowody i działania, których należy poszukiwać w destynacji turystycznej, aby ocenić zgodność z kryteriami GSTC-D.

Wdrożenie Kryteriów pomoże destynacji turystycznej przyczynić się do realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i 17 celów zrównoważonego rozwoju. W odniesieniu do każdego z kryteriów zidentyfikowano jeden lub więcej z 17 celów zrównoważonego rozwoju, z którym jest on najbardziej powiązany.

Język i tłumaczenia

Język angielski jest oficjalnym językiem Kryteriów GSTC i powiązanego z nimi systemu.

Tłumaczenia na inne języki pojawiające się na stronie internetowej GSTC lub w innych miejscach mogą być wykorzystywane do celów szkoleniowych i uświadamiających, ale nie są dopuszczone do użytku w programach technicznych, w tym certyfikacji i akredytacji, z wyjątkiem przypadków wyraźnie określonych w formalnym porozumieniu między GSTC lub jego autoryzowaną jednostką akredytującą a właścicielem standardu i / lub jednostką certyfikującą. W przypadku autoryzowanego użycia języka innego niż angielski, wszelkie wątpliwości dotyczące interpretacji Kryteriów należy odnieść do oficjalnej angielskiej wersji językowej.

Okres przejściowy

Okresy przejściowe dla zastąpienia Kryteriów Destynacji Turystycznych GSTC v1.0 wersją v2.0 są oparte na następujących zasadach:

- Do celów ustalania polityki, szkoleń i wszelkich innych celów niezwiązanych z certyfikacją, wersja 2.0 powinna być używana ze skutkiem natychmiastowym
- Właściciele uznanych przez GSTC standardów dla destynacji turystycznych/wspólnot będą mieli okres dwóch lat na dostosowanie się do nowej wersji v2.0, tj. do 31 grudnia 2021 roku. Właściciele mogą chcieć

dostosować swoje standardy do zmian wcześniej, ale powinni to zrobić nie później niż 30 czerwca 2021 r., aby zapewnić czas na wszelkie niezbędne korekty zgodnie z przeglądem zgodności tych zmian przez GSTC.

- Jednostki certyfikujące, które zostały akredytowane do certyfikacji destynacji turystycznych zgodnie z Kryteriami Destynacji Turystycznych GSTC v1.0, muszą mieć w pełni zintegrowaną zmienioną wersję v2.0 z systemem certyfikacji wraz z dowodami jej wcześniejszego stosowania do 31 grudnia 2021 roku. Utrzymanie przez nich statusu organu akredytowanego nie może zostać opóźnione w okresie przejściowym. Nowi wnioskodawcy ubiegający się o akredytację po grudniu 2019 r. muszą upewnić się, że korzystają z GSTC-D v2.0 lub standardu uznanego przez GSTC, który jest równoważny z v2.0, przed złożeniem wniosku o akredytację.

Zmiany w kryteriach GSTC

Niniejsza wersja (v2.0) została formalnie przyjęta przez Radę Dyrektorów jako ostateczna wersja Kryteriów Destynacji Turystycznych GSTC (GSTC-D), począwszy od 6 grudnia 2019 r.




Niniejsza wersja Kryteriów Destynacji Turystycznych GSTC (v2.0) jest pierwszą rewizją od czasu ich oficjalnego wydania w grudniu 2013 roku.

GSTC będzie przeprowadzać okresowe przeglądy, nie wcześniej niż pięć lat po poprzedniej rewizji w celu ustalenia, czy obecna wersja pozostaje aktualna oraz czy i kiedy należy rozpocząć formalny proces rewizji. Kolejny taki przegląd odbędzie się prawdopodobnie około grudnia 2024 roku. GSTC zaprasza do zgłaszania uwag do Kryteriów w dowolnym momencie za pośrednictwem sekcji Kryteria na stronie www.gstccouncil.org. Jeśli komentarze dostarczą dowodów na potrzebę przeprowadzenia przeglądu wcześniej niż w grudniu 2024 r., GSTC może przeprowadzić przegląd we wcześniejszym terminie.

Struktura kryteriów





Kryteria są podzielone na cztery obszary, z którego każda ma dwie lub trzy podobszary, jak pokazano poniżej. Kolejność obszarów i podobszarów w żaden sposób nie wskazuje na względne znaczenie każdego tematu.




<p>OBSZAR A: Zrównoważone zarządzanie</p> <p>A(a) Struktura i ramy zarządzania A(b) Zaangażowanie interesariuszy A(c) Zarządzanie presją i zmianą</p>	<p>OBSZAR C: Zrównoważony rozwój kulturowy</p> <p>C(a) Ochrona dziedzictwa kulturowego C(b) Zwiedzanie obiektów kultury</p>
<p>OBSZAR B: Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy</p> <p>B(a) Zapewnienie lokalnych korzyści ekonomicznych B(b) Dobrostan społeczny i skutki społeczne</p>	<p>OBSZAR D: Zrównoważony rozwój środowiska</p> <p>D(a) Ochrona dziedzictwa przyrodniczego D(b) Zarządzanie zasobami przyrodniczego D(c) Zarządzanie odpadami i emisjami</p>

Kryteria	Wskaźniki	Cele zrównoważonego rozwoju
OBSZAR A: Zrównoważone zarządzanie		
A(a) Struktura i ramy zarządzania		
<p>A1 Odpowiedzialność za zarządzanie destynacją turystyczną</p> <p>Destynacja turystyczna posiada skutecznie działającą organizację, wydział, grupę lub komitet odpowiedzialny za skoordynowane podejście do turystyki zrównoważonej, z udziałem sektora prywatnego, publicznego i społeczeństwa obywatelskiego. Grupa ta ma określone obowiązki, funkcje nadzorujące i zdolność do wdrażania zarządzania kwestiami społeczno-gospodarczymi, kulturowymi i środowiskowymi. Grupa ta jest odpowiednio finansowana, współpracuje z szeregiem organów w zakresie zarządzania destynacją turystyczną, ma dostęp do wystarczającej liczby pracowników (w tym personelu z doświadczeniem w zakresie zrównoważonego rozwoju) i przestrzega zasad zrównoważonego rozwoju i przejrzystości w swoich działaniach i transakcjach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Dokumenty potwierdzające odpowiedni skład i obowiązki grupy. b. Plan finansowy i budżet przedstawiający obecne i przyszłe źródła finansowania. c. Dowody powiązań i współdziałania z innymi organami. d. Rejestry stałych pracowników i pracowników kontraktowych ze wskazaniem odpowiedniego doświadczenia. e. Wytyczne i procesy zarządzania, które świadczą o świadomości i przestrzeganiu zasad zrównoważonego rozwoju oraz przejrzystości działań i zawierania umów. 	 
<p>A2 Strategia zarządzania destynacją i plan działania</p> <p>Destynacja opracowała i wdraża wieloletnią strategię zarządzania destynacją oraz plan działania, które są publicznie dostępne, dostosowane do jej skali, zostały opracowane przy zaangażowaniu interesariuszy i opierają się na zasadach zrównoważonego rozwoju. Strategia obejmuje identyfikację i ocenę walorów turystycznych oraz uwzględnia kwestie społeczno-ekonomiczne, kwestie kulturowe, oraz problemy i zagrożenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Opublikowany dokument określający aktualną strategię i działania destynacji. b. Strategia/plan są dostępne online i łatwe do znalezienia. c. Istnieją dowody przeprowadzonych konsultacji z interesariuszami (np. spotkań) podczas opracowywania strategii / planu. d. Odniesienie do zasad zrównoważonego rozwoju, ocena aktywów, problemów i zagrożeń są zawarte w strategii i planie działania. e. W strategii/planie działania są konkretne odniesienia do szerszej polityki zrównoważonego 	

<p>środowiskowe. Strategia odnosi się i wpływa na szerszą politykę zrównoważonego rozwoju i działania w destynacji.</p>	<p>rozwoju (w tym realizacji celów zrównoważonego rozwoju) i odwrotnie.</p>	
<p>A3 Monitorowanie i raportowanie</p> <p>Destynacja wdraża system monitorowania wpływu turystyki na aspekty społeczno-gospodarcze, kulturowe i środowiskowe, i reagowania na problemy z tym związane. Działania i rezultaty są regularnie monitorowane, oceniane i publicznie raportowane. System monitorowania jest okresowo weryfikowany.</p>	<p>a. Określone zostały wymierne wskaźniki i cele społeczno-ekonomiczne, kulturowe i środowiskowe.</p> <p>b. Pomiar realizacji tych wskaźników odbywa się co najmniej raz w roku, a wyniki są rejestrowane i publikowane</p> <p>c. Istnieją pisemne dowody monitorowania i raportowania działań i wyników.</p> <p>d. Są dowody na przeglądy (weryfikację) systemu monitorowania w przeszłości oraz istnieje harmonogram przyszłych przeglądów.</p>	
<p>A(b) Zaangażowanie interesariuszy</p>		
<p>A4 Zaangażowanie przedsiębiorstw i standardy zrównoważonego rozwoju</p> <p>Destynacja regularnie informuje przedsiębiorstwa związane z turystyką o kwestiach dotyczących zrównoważonego rozwoju oraz zachęca je i wspiera w uczynieniu ich działalności bardziej zrównoważoną. Destynacja promuje przyjęcie standardów zrównoważonego rozwoju, promując stosowanie standardów GSTC-I oraz uznanych i akredytowanych przez GSTC-I systemów certyfikacji dla przedsiębiorstw turystycznych, o ile są one dostępne. Destynacja publikuje listę przedsiębiorstw posiadających certyfikaty zrównoważonego rozwoju.</p>	<p>Istnieją dowody na regularne informowanie przedsiębiorstw związanych z turystyką o kwestiach zrównoważonego rozwoju (media, spotkania, bezpośredni kontakt itp.).</p> <p>a. Okazywane i promowane jest wsparcie i doradztwo w zakresie zrównoważonego rozwoju dla firm związanych z turystyką.</p> <p>b. Monitorowana jest liczba i odsetek przedsiębiorstw certyfikowanych zgodnie ze standardami zrównoważonego rozwoju w turystyce (oraz ilości firm certyfikowanych przez uznawane /akredytowane przez GSTC programy), oraz postawione są cele, aby tą ilość zwiększyć.</p> <p>c. Istnieją dowody na promowanie systemów certyfikacji.</p> <p>d. Lista certyfikowanych przedsiębiorstw związanych z turystyką jest na bieżąco aktualizowana.</p>	 






<p>A5 Zaangażowanie mieszkańców i informacje zwrotne</p> <p>Destynacja umożliwia i promuje udział społeczeństwa w zrównoważonym planowaniu i zarządzaniu destynacją. Aspiracje, obawy i zadowolenie lokalnych społeczności ze zrównoważonego rozwoju turystyki i zarządzania destynacją są regularnie monitorowane i publicznie zgłaszane, a w odpowiedzi na nie podejmowane są działania. Destynacja posiada system mający na celu zwiększenie lokalnego zrozumienia możliwości i wyzwań związanych ze zrównoważoną turystyką oraz budowanie zdolności społeczności do reagowania na nie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Istnieją dowody na promowanie i ułatwianie udziału społeczeństwa w planowaniu/zarządzaniu destynacją. b. Istnieje informacja na temat rodzaju i poziomu takiego uczestnictwa. c. Przeprowadzane są ankiety wśród mieszkańców i wdrożono inne mechanizmy systematycznego zbierania informacji zwrotnej, obejmujące kwestie związane z turystyką. d. Istnieją dowody działań podjętych w odpowiedzi na opinie mieszkańców. e. Istnieje program informacji, edukacji i szkoleń w zakresie turystyki dla mieszkańców. 	 
<p>A6 Zaangażowanie odwiedzających i informacje zwrotne</p> <p>Destynacja posiada system monitorowania i raportowania oceny zadowolenia odwiedzających z jakości i zrównoważonego rozwoju w destynacji, oraz systemu reagowania na zgłoszone problemy. Odwiedzający są informowani o kwestiach zrównoważonego rozwoju w destynacji oraz roli, jaką mogą odegrać w rozwiązywaniu lub niwelowaniu istniejących problemów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Ankiety dla odwiedzających (i inne mechanizmy zgłaszania opinii) są przeprowadzane i raportowane. b. Zbierane wśród odwiedzających ankiety i opinie obejmują kwestie zrównoważonego rozwoju. c. Istnieją dowody działań podjętych w odpowiedzi na wyniki ankiet/opinii zgłoszonych przez odwiedzających. d. Istnieją przykłady informowania odwiedzających na temat problemów zrównoważonego rozwoju i sposobów reagowania na nie. 	 
<p>A7 Promocja i informacja</p> <p>Materiały promocyjne i informacyjne dla odwiedzających dotyczące destynacji, dostępnych produktów i usług oraz deklaracji na temat zrównoważonego rozwoju są prawdziwe i precyzyjne. Przekazy marketingowe i inne komunikaty odzwierciedlają wartości i podejście do zrównoważonego rozwoju oraz odnoszą się z szacunkiem do społeczności lokalnych oraz zasobów naturalnych i kulturowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Aktualne materiały informacyjne i promocyjne posiadają odpowiednie treści. b. Istnieje proces sprawdzania dokładności i adekwatności promocji i komunikacji. c. Istnieją dowody konsultacji ze społecznościami lokalnymi oraz organizacjami zajmującymi się środowiskiem i kulturą w zakresie treści i realizacji komunikacji. 	 
<p><u>A(c) Zarządzanie ruchem turystycznym i zmianami</u></p>		

<p>A8 Zarządzanie liczbą odwiedzających i ich aktywnością</p> <p>Destynacja posiada system zarządzania odwiedzającymi, który jest regularnie poddawany przeglądowi. Podejmowane są działania mające na celu monitorowanie i zarządzanie liczbą i aktywnością odwiedzających, a także ograniczanie lub zwiększanie ich liczby w razie potrzeby w określonych godzinach i miejscach, pracując nad zrównoważeniem potrzeb lokalnej gospodarki, społeczności, dziedzictwa kulturowego i środowiska.</p>	<ol style="list-style-type: none"> a. Strategia zarządzania miejscem docelowym i plan działania uwzględniają kwestie sezonowości i równomiernego rozłożenia ruchu turystycznego. b. Zmienność liczby odwiedzających w ciągu roku jest monitorowana, w tym w najczęściej odwiedzanych miejscach. c. Wpływ odwiedzających i ich aktywności jest oceniany na podstawie obserwacji oraz opinii zwrotnych od społeczności i interesariuszy. d. Podjęte są działania mające na celu zarządzanie ruchem turystycznym i jego wpływem na ludzi, gospodarkę, kulturę i środowisko. e. W strategii marketingowej i przy wyborze rynków docelowych uwzględnione są wzorce zachowań podczas wizyt, wpływ działań i potrzeby miejsca docelowego. 	 
<p>A9 Przepisy dotyczące planowania i kontrola zagospodarowania przestrzennego</p> <p>Destynacja posiada wytyczne, przepisy i/lub polityki, dotyczące planowania i zagospodarowania przestrzennego, które kontrolują jego typ i charakter, a także wymagają oceny wpływu planowanych obiektów i infrastruktury na środowisko, gospodarkę i kwestie społeczno-kulturowe oraz uwzględniają zrównoważone użytkowanie gruntów, projektowanie, budowę i rozbiórkę. Przepisy dotyczą również działalności operacyjnej, w tym regulacji dotyczących wynajmu nieruchomości i koncesji na użytkowanie obiektów w celach turystycznych. Wytyczne, przepisy i polityki zostały stworzone przy udziale społecznym, są szeroko rozpowszechniane i egzekwowane.</p>	<ol style="list-style-type: none"> a. Istnieją konkretne polityki/przepisy/wytyczne, które kontrolują zagospodarowanie przestrzenne; są one udokumentowane i uporządkowane według tytułu i daty. b. Wymagana jest analiza wpływu planowanych obiektów i infrastruktury na środowisko, gospodarkę i aspekty społeczno-kulturowe, w stopniu wystarczającym do rozwiązania długoterminowych kwestii/trudności dotyczących destynacji. c. Istnieją szczegółowe przepisy dotyczące wynajmu i eksploatacji nieruchomości w celach turystycznych wraz z dowodami ich stosowania i egzekwowania. d. Istnieją dowody na udział społeczeństwa w opracowywaniu polityk/regulacji/wytycznych. e. Istnieją dowody konsultacji z rdzenną ludnością lub mniejszościowymi grupami etnicznymi oraz ich zgody w przypadku, gdy rozwój turystyki ma lub miał mieć miejsce na ich terytoriach. f. Istnieją dowody komunikacji i egzekwowania polityk/regulacji/wytycznych na etapach planowania, budowania i oddawania do użytku nowych obiektów i infrastruktury. 	 

<p>A10 Przystosowanie do zmian klimatu</p> <p>Destynacja identyfikuje zagrożenia i możliwości związane ze zmianami klimatu. Realizowane są strategie adaptacji do zmian klimatycznych w zakresie lokalizacji, projektowania, rozwoju i zarządzania obiektami turystycznymi. Informacje na temat przewidywanych zmian klimatycznych, powiązanych z nimi zagrożeń i przyszłych warunków do życia są przekazywane mieszkańcom, przedsiębiorstwom i odwiedzającym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Strategia zarządzania destynacją i plan działania identyfikują i uwzględniają kwestie klimatyczne. b. Przepisy i wytyczne dotyczące zagospodarowania przestrzeni wykorzystywanej w celach turystycznych uwzględnia konsekwencje zmian klimatu. c. Ocena ryzyka klimatycznego, obejmująca obecne i przyszłe zagrożenia została przeprowadzona i udostępniona publicznie. d. Istnieją dowody na to, że uwzględniony został wpływ lokalnych ekosystemów na przystosowanie do zmian klimatycznych. e. Informacje na temat zmian klimatu są publicznie dostępne. 	
<p>A11 Zarządzanie ryzykiem i sytuacjami kryzysowymi</p> <p>Destynacja posiada plan zmniejszenia ryzyka, zarządzania kryzysowego i reagowania kryzysowego, który jest dostosowany do potrzeb destynacji. Kluczowe elementy tego planu są przekazywane mieszkańcom, odwiedzającym i przedsiębiorstwom. Ustanowiono procedury i zabezpieczono zasoby w celu realizacji planu i jest on regularnie aktualizowany.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Istnieje udokumentowany plan zmniejszenia ryzyka, zarządzania kryzysowego i reagowania kryzysowego dla turystyki w destynacji. b. Plan uwzględnia szeroki zakres zagrożeń, w tym klęski żywiołowe, terroryzm, zdrowie, wyczerpywanie się zasobów i inne właściwe dla danej lokalizacji. c. Opracowane zostały procedury komunikacyjne dla sytuacji kryzysowych i po ich zakończeniu. d. Istnieje lokalny program informowania i szkolenia w zakresie zarządzania ryzykiem i sytuacjami kryzysowymi. 	 
<p>OBSZAR B: Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy</p>		
<p><u>B(a) Zapewnienie lokalnych korzyści ekonomicznych</u></p>		






<p>B1 Pomiar wkładu turystyki do gospodarki</p> <p>Bezpośredni i pośredni wkład turystyki do gospodarki destynacji turystycznej jest monitorowany i podawany do wiadomości publicznej. Odpowiednie mierniki mogą obejmować liczbę odwiedzających, wydatki odwiedzających, zatrudnienie w turystyce, inwestycje oraz przykłady równomiernej dystrybucji korzyści ekonomicznych.</p>	<p>a. Istnieje program gromadzenia danych ekonomicznych.</p> <p>b. Publikowane są roczne raporty na temat bezpośredniego i pośredniego wkładu gospodarczego turystyki w destynacji turystycznej.</p> <p>c. Monitoring obejmuje szereg składowych wpływu gospodarczego (np. wielkość ruchu turystycznego, wydatki, zatrudnienie, inwestycje i dystrybucję korzyści gospodarczych w destynacji turystycznej).</p>	  
<p>B2 Godna praca i możliwości rozwoju kariery</p> <p>Destynacja zachęca i wspiera możliwości zatrudnienia i szkoleń w turystyce. Przedsiębiorstwa turystyczne w regionie zobowiązują się do zapewnienia równych szans w zakresie lokalnego zatrudnienia, szkoleń i awansu, bezpiecznego środowiska pracy oraz płacy wystarczającej na utrzymanie.</p>	<p>a. Udostępnione są odpowiednie programy/kursy szkoleniowe.</p> <p>b. Przedsiębiorstwa turystyczne oficjalnie zobowiązują się do zapewnienia godnej pracy/możliwości rozwoju zawodowego.</p> <p>c. Możliwości szkolenia i zatrudnienia są promowane i wykorzystywane przez miejscową ludność, w tym kobiety, młodzież, mniejszości i osoby niepełnosprawne.</p> <p>d. Istnieją systemy kontroli warunków pracy i przyjmowania/rozpatrywania skarg (np. zaangażowanie związków zawodowych).</p>	   
<p>B3 Wspieranie lokalnych przedsiębiorców i sprawiedliwego handlu</p> <p>Destynacja turystyczna realizuje działania mające na celu zatrzymanie wydatków turystycznych w lokalnej gospodarce poprzez wspieranie lokalnych przedsiębiorstw, łańcuchów dostaw i zrównoważonych inwestycji. Promuje rozwój i zakup lokalnych zrównoważonych produktów opartych na zasadach sprawiedliwego handlu i odzwierciedlających charakter i kulturę obszaru. Mogą one obejmować żywność i napoje, rzemiosło, sztuki sceniczne, produkty rolne itp.</p>	<p>MŚP związane z turystyką są wspierane poprzez doradztwo, finansowanie lub w innej formie.</p> <p>a. Lokalne MŚP związane z turystyką otrzymują pomoc w dostępie do rynku</p> <p>b. Prowadzone są działania mające na celu zachęcanie i wspieranie lokalnych przedsiębiorstw turystycznych w zakupie lokalnych towarów i usług.</p> <p>c. Wdrażane są inicjatywy mające na celu pomoc lokalnym rolnikom, rzemieślnikom i producentom żywności we włączenie się do turystycznego łańcucha wartości.</p> <p>d. Lokalne produkty i rzemiosło zostały zidentyfikowane, są promowane i dostępne do</p>	  




	sprzedaży dla odwiedzających na terenie destynacji.	
B(b) Dobrostan społeczny i skutki społeczne		
<p>B4 Wsparcie dla społeczności</p> <p>Destynacja turystyczna posiada system umożliwiający i zachęcający przedsiębiorstwa, odwiedzających i społeczeństwo do angażowania się w działania do na rzecz społeczności lokalnej i zrównoważonego rozwoju w odpowiedzialny sposób.</p>	<p>a. Lokalne przedsiębiorstwa turystyczne są zachęcane do wspierania lokalnych społeczności i inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju</p> <p>b. Istnieją i są promowane programy, dzięki którym odwiedzający mogą wspierać lokalne społeczności i inicjatywy na rzecz zrównoważonego rozwoju.</p> <p>c. Wolontariat i projekty realizowane w/dla społeczności lokalnej nie wiążą się z ingerencją ani wykorzystywaniem.</p>	 
<p>B5 Zapobieganie wykorzystywaniu i dyskryminacji</p> <p>Destynacja turystyczna przestrzega międzynarodowych standardów w zakresie praw człowieka. Posiada przepisy, praktyki i ustalony kodeks postępowania w celu zapobiegania handlowi ludźmi, współczesnemu niewolnictwu i komercyjnym, seksualnym lub jakimkolwiek innym formom wykorzystywania, dyskryminacji i nękania lub przeciwko komukolwiek, w szczególności dzieciom, młodzieży, kobietom, LGBT i innym mniejszościom. Przepisy i ustalone praktyki są publicznie komunikowane i egzekwowane.</p>	<p>Istnieją konkretne polityki/ przepisy/ wytyczne, dotyczące praw człowieka, wykorzystywania, dyskryminacji i nękania; są one udokumentowane i uporządkowane według tytułu i daty.</p> <p>a. Istnieją dowody na informowanie o egzekwowanie powyższych przepisów i powiązanych z nimi dobrych praktyk (w tym wobec przedsiębiorstw turystycznych i odwiedzających).</p> <p>b. Regularnie przeprowadzona jest analiza ryzyka i wpływu turystyki w zakresie praw człowieka, w tym handlu ludźmi, współczesnego niewolnictwa i pracy dzieci.</p> <p>c. Destynacje i kluczowe podmioty z branży turystycznej są sygnatariuszami Kodeksu postępowania w zakresie ochrony dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym w podróży i turystyce („Code of Conduct for the Protection of Children from Sexual Exploitation in Travel and Tourism”)</p>	 
<p>B6 Prawo własności i użytkowania</p> <p>Przepisy i regulacje dotyczące praw własności i przejęć są udokumentowane i egzekwowane. Są one zgodne z prawami społeczności lokalnych i tubylczych, zapewniają konsultacje społeczne i nie zezwalają na przesiedlenia bez uprzedniej i świadomej zgody oraz uczciwej i sprawiedliwej rekompensaty. Przepisy i regulacje chronią również prawa</p>	<p>a. Istnieją konkretne przepisy w zakresie praw własności i nabywania oraz praw użytkownika i dostępu do zasobów; są one udokumentowane i uporządkowane według tytułu i daty.</p> <p>b. Powyższe przepisy uwzględniają prawa</p> <p>c. społeczności lokalnych i tubylczych, kwestie konsultacji społecznych i przesiedleń.</p>	 

<p>użytkowników i dostępu do kluczowych zasobów.</p>	<p>d. Istnieją dowody egzekwowania powyższych przepisów w kontekście działalności i infrastruktury turystycznej.</p> <p>e. Istnieją dowody przeprowadzonych konsultacji społecznych, ich zgody i rekompensaty.</p>	
<p>B7 Bezpieczeństwo i ochrona</p> <p>Destynacja turystyczna posiada system monitorowania, zapobiegania, publicznego zgłaszania i reagowania na przestępstwa, zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia, który odpowiada na potrzeby zarówno odwiedzających, jak i mieszkańców.</p>	<p>a. Usługi w zakresie bezpieczeństwa i opieki zdrowotnej działają sprawnie.</p> <p>b. Potrzeby odwiedzających w świadczeniu usług bezpieczeństwa i opieki zdrowotnej są uwzględnione.</p> <p>c. Obiekty turystyczne są kontrolowane pod kątem zgodności ze standardami bezpieczeństwa i higieny.</p>	 
<p>B8 Dostęp dla wszystkich</p> <p>Tam, gdzie jest to możliwe, miejsca, obiekty i usługi, w tym te o znaczeniu przyrodniczym i kulturowym, są dostępne dla wszystkich, w tym dla osób niepełnosprawnych i innych osób, które mają określone wymagania dotyczące dostępu lub inne specjalne potrzeby. Tam, gdzie miejsca i obiekty nie są bezpośrednio dostępne, dostęp jest zapewniany poprzez projektowanie i wdrażanie rozwiązań, które uwzględniają zarówno integralność miejsca, jak i możliwość wprowadzenia racjonalnych udogodnień dla osób ze szczególnymi potrzebami. Udostępniane są informacje na temat dostępności miejsc, obiektów i usług.</p>	<p>a. Istnieją przepisy i normy dotyczące dostępności miejsc, obiektów i usług dla odwiedzających.</p> <p>b. Spójne stosowanie standardów dostępności w obiektach publicznych.</p> <p>c. Dane dotyczące liczby miejsc i obiektów, oraz zakresu ich dostępności dla odwiedzających.</p> <p>d. Dowody na istnienie programów mających na celu poprawę dostępu dla osób o różnych potrzebach.</p> <p>e. Informacje na temat dostępności zawarte w komunikatach dotyczących miejsca docelowego jako całości.</p> <p>f. Szczegóły dotyczące dostępności zawarte w informacjach dla odwiedzających na temat kluczowych miejsc.</p>	 
<p>OBSZAR C: Zrównoważony rozwój kulturowy</p>		
<p><u>C(a) Ochrona dziedzictwa kulturowego</u></p>		
<p>C1 Ochrona dóbr kultury</p> <p>Destynacja turystyczna posiada politykę i system oceny, renowacji i ochrony dóbr kultury, w tym dziedzictwa architektonicznego i krajobrazów kulturowych.</p>	<p>a. Istnieje wykaz dóbr kulturowych, w tym ocena stanu i podatność na zagrożenia.</p> <p>b. Istnieje program renowacji i konserwacji dóbr kulturowych.</p> <p>c. Istnieją mechanizmy wykorzystywania dochodów z turystyki do ochrony dóbr kulturowych.</p>	




<p>C2 Artefakty kulturowe</p> <p>W destynacji obowiązują przepisy regulujące sprzedaż, handel, wystawianie lub wręczanie artefaktów historycznych i archeologicznych. Przepisy te są egzekwowane i publicznie komunikowane, w tym przedsiębiorstwom turystycznym i odwiedzającym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Istnieją odpowiednie przepisy dotyczące artefaktów historycznych; są one odpowiednio udokumentowane i uporządkowane według tytułu i daty. b. Przedsiębiorstwa turystyczne i odwiedzający są informowani o odpowiednich przepisach, i są na to dowody. c. Istnieją dowody egzekwowania przepisów dotyczących artefaktów. 	
<p>C3 Dziedzictwo niematerialne</p> <p>Destynacja turystyczna wspiera praktykowanie i ochronę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w tym lokalnych tradycji, sztuki, muzyki, języka, gastronomii i innych aspektów lokalnej tożsamości i odrębności. Prezentacja, powielanie i interpretacja żywej kultury i tradycji jest wrażliwa i pełna szacunku, ma na celu zaangażowanie i przyniesienie korzyści lokalnym społecznościom oraz zapewnia odwiedzającym autentyczne i prawdziwe doświadczenie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Niematerialne dziedzictwo kulturowe zostało zidentyfikowane; powstała lista niematerialnego dziedzictwa. b. Przykłady świętowania i doświadczeń odwiedzających związanych z niematerialnym dziedzictwem kulturowym (wydarzenia, charakterystyczne produkty itp.). c. Społeczności lokalne i tubylcze są zaangażowane w rozwój produktów turystycznych i dostarczanie odwiedzającym doświadczeń opartych na niematerialnym dziedzictwie kulturowym. d. Gromadzone są opinie zwrotne od odwiedzających i społeczności lokalnych na temat zapewniania doświadczeń związanych z dziedzictwem niematerialnym. 	 
<p>C4 Dostęp dla społeczności lokalnej</p> <p>Destynacja monitoruje, chroni, a w razie potrzeby odnawia lub przywraca lokalnej społeczności dostęp do miejsc przyrodniczych i kulturowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Monitorowana jest dostępność miejsc przyrodniczych i kulturowych dla społeczności lokalnej. b. Dowody zaangażowania lokalnej społeczności w przywracaniu tradycyjnego dostępu do miejsc. c. Prowadzone są konkretne działania mające na celu ochronę i/lub przywrócenie dostępu społeczności lokalnej. 	
<p>C5 Własność intelektualna</p> <p>Destynacja posiada system, który przyczynia się do ochrony i zachowania praw własności intelektualnej społeczności i osób fizycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Istnieją odpowiednie przepisy dotyczące własności intelektualnej; są one odpowiednio udokumentowane i uporządkowane według tytułu i daty. b. Interesariusze z branży turystycznej są informowani o prawach własności intelektualnej. 	



	c. Istnieją dowody na to, że kulturowe produkty turystyczne tworzone są z zachowaniem prawa własności intelektualnej.	
C(b) Zwiedzanie miejsc kultury		
<p>C6 Zarządzanie odwiedzającymi w obiektach kultury</p> <p>Destynacja posiada system zarządzania odwiedzającymi w obrębie i wokół obiektów kultury, który uwzględnia ich charakterystykę, pojemność i wrażliwość oraz dąży do optymalizacji przepływu odwiedzających i zminimalizowania negatywnego wpływu. Wytyczne dotyczące zachowania odwiedzających we wrażliwych miejscach i wydarzeniach kulturalnych są udostępniane odwiedzającym, organizatorom wycieczek i przewodnikom przed i w czasie wizyty.</p>	<p>a. Monitorowany jest przepływ odwiedzających i ich wpływ na obiekty kultury wyniki są udostępnione publicznie.</p> <p>b. Prowadzone są działania mające na celu zarządzanie wpływem turystyki na obiekty kultury lub ich otoczenie.</p> <p>c. Wytyczne dotyczące zachowania odwiedzających we wrażliwych miejscach i wydarzeniach kulturalnych są publikowane, dystrybuowane a ich przestrzeganie jest okresowo monitorowane.</p> <p>d. Istnieje kodeks postępowania dla organizatorów wycieczek i przewodników i/lub inne formy współpracy z nimi w zakresie zarządzania odwiedzającymi w obiektach kultury.</p> <p>e. Organizowane są szkolenia dla przewodników.</p>	 
<p>C7 Interpretacja obiektów kultury</p> <p>Dostarczane są dokładne materiały interpretacyjne, które informują odwiedzających o znaczeniu kulturowych i przyrodniczych aspektów odwiedzanych miejsc. Informacje są adekwatne kulturowo, opracowane we współpracy ze społecznością lokalną i wyraźnie komunikowane odwiedzającym i mieszkańcom we właściwych dla nich językach.</p>	<p>a. Materiały informacyjne i interpretacyjne są dostępne w odpowiednim formacie zarówno na miejscu jak i przed przyjazdem.</p> <p>b. Materiał interpretacyjny został dobrze zbadany i jest dokładny.</p> <p>c. Materiały interpretacyjne opisują znaczenie oraz wrażliwość/kruchość miejsc.</p> <p>d. Istnieją dowody współpracy społeczności przyjmującej w przygotowaniu właściwych materiałów interpretacyjnych.</p> <p>e. Materiały interpretacyjne są dostępne w odpowiednich językach.</p>	 
OBSZAR D: Zrównoważony rozwój środowiska		
D(a) Ochrona dziedzictwa naturalnego		

<p>D1 Ochrona obszarów wrażliwych przyrodniczo</p> <p>Destynacja posiada system monitorowania, pomiaru i reagowania na wpływ turystyki na środowisko naturalne, ochrony ekosystemów, siedlisk i gatunków oraz zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się gatunków inwazyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Istnieje wykaz miejsc i zasobów dziedzictwa naturalnego, ze wskazaniem rodzaju, stanu ochrony i podatności na zagrożenia. b. Istnieją programy ochrony różnorodności biologicznej i dziedzictwa naturalnego. c. Istnieją programy zwalczania i kontroli gatunków inwazyjnych. d. Prowadzone są działania mające na celu identyfikację, monitorowanie i łagodzenie wpływu turystyki na różnorodność biologiczną i dziedzictwo naturalne. e. Istnieją mechanizmy wykorzystywania dochodów z turystyki do wspierania ochrony zasobów naturalnych. f. Prowadzona jest komunikacja z odwiedzającymi i przedsiębiorstwami w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się gatunków obcych. 	 
<p>D2 Zarządzanie odwiedzającymi na terenach przyrodniczych</p> <p>Destynacja posiada system zarządzania odwiedzającymi w obrębie i wokół obszarów przyrodniczych, który uwzględnia ich charakterystykę, pojemność i wrażliwość oraz dąży do optymalizacji przepływu odwiedzających i zminimalizowania negatywnego wpływu. Wytyczne dotyczące zachowania odwiedzających we wrażliwych miejscach są udostępniane odwiedzającym, organizatorom wycieczek i przewodnikom przed i w czasie wizyty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Monitorowany jest przepływ odwiedzających i ich wpływ na obszary przyrodnicze; wyniki są udostępnione publicznie. b. Prowadzone są działania mające na celu zarządzanie i łagodzenie wpływu turystyki na obszary przyrodnicze lub ich otoczenie. c. Wytyczne dotyczące zachowania odwiedzających w miejscach wrażliwych są opracowane, opublikowane i dystrybuowane, a ich przestrzeganie okresowo monitorowane. d. Istnieje kodeks postępowania dla organizatorów wycieczek i przewodników turystycznych i/lub inne formy współpracy z nimi w zakresie zarządzania odwiedzającymi na terenach przyrodniczych. e. Istnieje współpraca z lokalnymi organami ochrony przyrody w zakresie identyfikacji zagrożeń dla środowiska związanych z turystyką oraz mechanizmów mających na celu ich ograniczenie. f. Organizowane są szkolenia dla przewodników. 	 
<p>D3 Interakcje z dziką przyrodą</p> <p>Destynacja posiada system zgodny z lokalnymi, krajowymi i międzynarodowymi przepisami i normami w zakresie interakcji z</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Istnieje wykaz (udokumentowany według tytułu i daty) międzynarodowych, krajowych i lokalnych przepisów, które mają zastosowanie w destynacji, dotyczących interakcji z dziką przyrodą. 	

<p>dziką przyrodą. Interakcje z wolno żyjącymi dzikimi zwierzętami, biorąc pod uwagę skumulowane skutki, są nieinwazyjne i odpowiedzialnie zarządzane w celu uniknięcia negatywnego wpływu na zwierzęta oraz na żywotność i zachowanie populacji na wolności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> b. Zatwierdzone zostały międzynarodowe standardy obserwowania dzikiej przyrody zarówno dla gatunków morskich, jak i lądowych. c. Dystrybuowany jest kodeks postępowania w zakresie interakcji z dziką przyrodą, w tym obserwacji, który odzwierciedla międzynarodowe standardy. d. Istnieje system sprawdzania zgodności z przepisami i kodeksem postępowania w turystyce. e. Prowadzone są działania mające na celu monitorowanie dobrostanu dzikich zwierząt i zmniejszania problemów w miejscach, w których występują interakcje. f. Informacje na temat szkodliwych interakcji z dzikimi zwierzętami, takich jak dotykanie i karmienie, są przekazywane odwiedzającym. 	
<p>D4 Wykorzystanie gatunków i dobrostan zwierząt</p> <p>Destynacja posiada system zapewniający zgodność z lokalnymi, krajowymi i międzynarodowymi przepisami i normami, który ma na celu zapewnienie dobrostanu zwierząt i ochronę gatunków (zwierząt, roślin i wszystkich żywych organizmów). Obejmuje on zbieranie lub polowanie, handel, wystawianie i sprzedaż gatunków dzikich roślin i zwierząt, i innych produktów odzwierzęcych i roślinnych. Żaden gatunek dzikiego zwierzęcia nie jest pozyskiwany, hodowany lub trzymany w niewoli, chyba że przez upoważnione i odpowiednio wyposażone osoby oraz w celu prowadzenia odpowiednio uregulowanych działań. Trzymanie, opieka i obchodzenie się ze wszystkimi dzikimi i domowymi zwierzętami spełnia najwyższe standardy dobrostanu zwierząt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Istnieje wykaz (udokumentowany według tytułu i daty) międzynarodowych, krajowych i lokalnych przepisów, które mają zastosowanie w destynacji, dotyczących dobrostanu zwierząt i ochrony gatunków. b. Przedsiębiorstwa turystyczne i przewodnicy są informowani o przepisach, standardach i wytycznych. c. Istnieje system kontroli warunków bytowania dzikich zwierząt żyjących w niewoli i zwierząt domowych, w tym ich trzymania i obchodzenia się z nimi. d. Kwalifikacje personelu odpowiedzialnego za dzikie zwierzęta żyjące w niewoli są licencjonowane i sprawdzane. e. Prowadzone są działania mające na celu promowanie Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) w sektorze turystycznym i zapewnienie jej przestrzegania. f. Odwiedzający są informowani na temat unikania handlu zagrożonymi gatunkami, np. poprzez zakup pamiątek wyprodukowanych z zagrożonych gatunków dzikiej fauny i flory zgłoszonych przez IUCN lub CITES. g. Egzekwowane są przepisy w zakresie działalności łowieckiej, które zapewniają, aby działalność ta 	 

	była częścią naukowo uzasadnionego, właściwie zarządzanego i ściśle egzekwowanego podejścia do ochrony przyrody.	
D(b) Zarządzanie zasobami naturalnymi		
<p>D5 Oszczędzanie energii</p> <p>Destynacja określiła cele w zakresie zmniejszenia zużycia energii, poprawy efektywności jej wykorzystania, a także zwiększeni stopnia wykorzystania energii odnawialnej. Destynacja posiada system zachęcający przedsiębiorstwa do mierzenia, monitorowania, ograniczania i publicznego zgłaszania swojego wkładu w realizację tych celów.</p>	<p>a. Cele dotyczące zużycia energii są nagłaśniane i promowane.</p> <p>b. Istnieje program zwiększania efektywności energetycznej - np. promowanie i wspieranie izolacji cieplnej.</p> <p>c. Prowadzone są inwestycje w energię odnawialną i zwiększa się procent całkowitego zaopatrzenia/zużycia.</p> <p>d. Przedsiębiorstwa są wspierane i zachęcane do monitorowania i zmniejszania zużycia energii.</p>	
<p>D6 Zarządzanie zasobami wodnymi</p> <p>Destynacja zachęca przedsiębiorstwa do mierzenia, monitorowania, publicznego raportowania i zarządzania zużyciem wody. Ryzyko wodne w destynacji jest oceniane i dokumentowane. W przypadkach wysokiego ryzyka związanego z wodą, cele zarządzania zasobami wody są identyfikowane i aktywnie realizowane z przedsiębiorstwami, aby zapewnić, że korzystanie z turystyki nie jest sprzeczne z potrzebami lokalnych społeczności i ekosystemów.</p>	<p>a. Przedsiębiorstwa otrzymują wskazówki i wsparcie w zakresie monitorowania i ograniczania zużycia wody.</p> <p>b. Ocena ryzyka związanego z wodą jest regularnie przeprowadzana.</p> <p>c. W przypadku, gdy ryzyko związane z wodą zostało ocenione jako wysokie, ustalone zostały cele związane z zarządzaniem zasobami wodnymi, które są publikowane i egzekwowane.</p> <p>d. Monitorowane i kontrolowane są źródła i ilość wody wykorzystywanej do celów turystycznych oraz wpływu turystyki na dostęp do wody przez lokalne społeczności i ekosystemy. Egzekwowanie celów związanych z zarządzaniem zasobami wodnymi jest kontrolowane i promowane wśród przedsiębiorstw turystycznych.</p> <p>e. Odwiedzający są informowani na temat ryzyka związanego z wodą i minimalizacją jej zużycia.</p>	
<p>D7 Jakość wody</p> <p>Destynacja monitoruje jakość wody do picia, do celów rekreacyjnych i ekologicznych poprzez użycie norm jakości. Wyniki monitorowania są publicznie dostępne, a destynacja posiada system efektywnego reagowania na kwestie jakości wody.</p>	<p>a. Jakość wody jest regularnie monitorowana.</p> <p>b. Publikowane są dane i raporty dotyczące jakości wody.</p> <p>c. Wody w kąpieliskach jest monitorowana, istnieje system certyfikacji i identyfikacji miejsc spełniających określone normy.</p> <p>d. Prowadzone są działania mające na celu poprawę jakości wody.</p>	 

	<p>e. Odwiedzający są informowani na temat jakości wody pitnej, celem zachęcenia ich do korzystania z niej jako alternatywy dla wody butelkowanej.</p>	
<p>D(c) Zarządzanie odpadami i emisjami</p>		
<p>D8 Ścieki</p> <p>Destynacja posiada jasne i egzekwowane wytyczne dotyczące lokalizacji, konserwacji i testowania zrzutów ze szamb i systemów oczyszczania ścieków. Destynacja zapewnia, że odpady są odpowiednio przetwarzane i ponownie wykorzystywane lub bezpiecznie uwalniane bez negatywnego wpływu na lokalną społeczność i środowisko.</p>	<p>a. Istnieją pisemne wytyczne i przepisy dotyczące oczyszczania ścieków.</p> <p>b. Istnieje system egzekwowania wytycznych wśród przedsiębiorstw.</p> <p>c. Ścieki uwolnione są badane.</p> <p>d. Zapewnienie zrównoważonych komunalnych systemów uzdatniania wody do użytku przez sektor turystyczny, tam gdzie jest to praktyczne i właściwe.</p>	 
<p>D9 Odpady stałe</p> <p>Destynacja mierzy i raportuje wytwarzanie odpadów oraz wyznacza cele w zakresie ich redukcji. Zapewnia, że odpady stałe są odpowiednio przetwarzane i kierowane na wysypiska, poprzez wielostrumieniowy system zbiórki i recyklingu, który skutecznie segreguje odpady według rodzaju. Miejsce docelowe zachęca przedsiębiorstwa do unikania, ograniczania, ponownego wykorzystywania i recyklingu odpadów stałych, w tym odpadów żywnościowych. Podejmowane są działania w celu wyeliminowania lub ograniczenia przedmiotów jednorazowego użytku, zwłaszcza tworzyw sztucznych. Wszelkie pozostałe odpady stałe, które nie zostaną ponownie wykorzystane lub poddane recyklingowi, są usuwane w sposób bezpieczny i ekologiczny.</p>	<p>a. Istnieje program monitorowania odpadów, a jego cele i wyniki są publikowane.</p> <p>b. Prowadzona jest skoordynowana kampania/ doradztwo/ wsparcie dla przedsiębiorstw turystycznych w zakresie gospodarki odpadami, w tym odpadami żywnościowymi.</p> <p>c. Prowadzona jest kampania na rzecz ograniczenia/ wyeliminowania przedmiotów jednorazowego użytku, zwłaszcza tworzyw sztucznych.</p> <p>d. Istnieje program zarządzania odpadami dla urzędów i obiektów publicznych.</p> <p>e. Zorganizowany jest system zbiórki i recyklingu obejmujący co najmniej cztery kategorie (tj. odpady organiczne, papier, metal, szkło i plastik).</p> <p>f. Zapewnienie zrównoważonego systemu usuwania zmieszanych odpadów komunalnych.</p> <p>g. Prowadzona jest kampania na rzecz zredukowania śmiecenia, w tym przez odwiedzających oraz utrzymanie czystości w miejscach publicznych.</p> <p>h. Dostępne są pojemniki na segregowane odpady.</p>	  
<p>D10 Emisje gazów cieplarnianych i łagodzenie zmian klimatycznych</p> <p>Destynacja posiada cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz wdraża i raportuje polityki i działania łagodzące zmiany klimatyczne. Przedsiębiorstwa są zachęcane</p>	<p>a. Określony został cel ilościowy dotyczący redukcji emisji CO2 i wyznaczona data jego osiągnięcia.</p> <p>b. Corocznie publikowany jest raport klimatyczny, w tym monitorowanie i działania łagodzące.</p> <p>c. Prowadzona jest kampania (lub inne zaangażowania) na rzecz wsparcia przedsiębiorstw</p>	

<p>do mierzenia, monitorowania, ograniczania lub minimalizowania, publicznego raportowania poziomu emisji gazów cieplarnianych, oraz łagodzenia ich skutków, w ramach wszystkich aspektów ich działalności (w tym od dostawców i usługodawców). Zachęca się do kompensowania pozostałych emisji CO₂.</p>	<p>turystycznych w zakresie redukcji i łagodzenia skutków emisji.</p> <ul style="list-style-type: none"> d. Prowadzone są działania mające na celu redukcję emisji z działalności sektora publicznego. e. Przedsiębiorstwa i odwiedzający są informowani na temat programów offsetowych, które spełniają uznane standardy. 	
<p>D11 Transport przyjazny środowisku</p> <p>Destynacja posiada cele w zakresie ograniczenia emisji pochodzących z transportu do/z i w obrębie destynacji turystycznej. Dąży się do zwiększenia wykorzystania zrównoważonych, niskoemisyjnych pojazdów i transportu publicznego oraz aktywnych form podróży (np. wycieczek pieszych i rowerowych) w celu zmniejszenia wpływu turystyki na zanieczyszczenie powietrza, kongestię i zmiany klimatu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Prowadzone są inwestycje w bardziej ekologiczną infrastrukturę transportową, w tym transport publiczny i pojazdy niskoemisyjne. b. Alternatywne opcje dojazdu do destynacji i przemieszczania się w jej obrębie są promowane wśród odwiedzających. c. Gromadzone są dane dotyczące korzystania przez odwiedzających z alternatywnych środków transportu. d. Zwiększane są możliwości jazdy na rowerze i chodzenia pieszo. e. Rynki turystyczne dostępne przy wykorzystaniu krótszych i bardziej ekologicznych środków transportu traktowane są priorytetowo. f. Sektor publiczny i przedsiębiorstwa turystyczne priorytetowo traktują transport o niskim wpływie na środowisko we własnych działaniach. 	 
<p>D12 Zanieczyszczenie światłem i hałasem</p> <p>Destynacja posiada wytyczne i przepisy mające na celu zminimalizowanie zanieczyszczenia światłem i hałasem. Destynacja zachęca przedsiębiorstwa do przestrzegania tych wytycznych i przepisów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Wytyczne dotyczące zanieczyszczenia światłem i hałasem zostały opracowane i są promowane wśród przedsiębiorstw turystycznych. b. Potencjalne źródła hałasu i zanieczyszczenia światłem związanego z turystyką zostały zidentyfikowane i są monitorowane. c. Istnieją mechanizmy umożliwiające mieszkańcom zgłaszanie hałasu i zanieczyszczenia światłem oraz mechanizmy reagowania na nie. 	